

Sosiaali- ja terveydenhuollon digitaalisten palvelujen sanasto / RRP ja soite-sanastopalvelun ajankohtaiset

SOTE-tietoarkkitehtuurin ohjausryhmä

Susanna Forss ja Virpi Kalliokuusi

12.9.2023

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Digitaaliset sote-palvelut ja sanastotyön tausta

Miksi?

- Kansallisesti yhtenäinen digitaalisiin palveluihin ja etäasiointiin liittyvä käsitteistö on puuttunut ja käytettyjen nimitysten kirjo on suuri

Hyödyt:

- Yhtenäinen sanasto edistää digitaalisten sote-palveluiden kehittämistä, saatavuutta ja saavutettavuutta
- Tukee kansallista sote-tiedonhallinnan ohjausta ja yhteentoimivaa sotea

Kenelle?

- Ensisijaisesti sote-ammattilaisille
- Myös tiedonhallinnan asiantuntijoille, digipalveluiden kehittäjille ja tietojärjestelmätoimittajille
- Viestinnän ammattilaisille ja kansalaisille

Sanastotyön toteutus (1)

- THL ja Sanastokeskus aloittivat sanastotyön 11/2022 laatiakseen sosiaali- ja terveydenhuollon digitaalisia palveluja käsittelevän perussanaston
- Asiantuntijaryhmässä 18 edustajaa (STM, DVV, DigiFinland, Helsingin kaupunki, Varsinais-Suomen hyvinvointialue, Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry, THL, Sanastokeskus)
- Asiantuntiryhmä kokoontui kolmen tunnin työpajoihin kahdeksan kertaa
- Lausuntokierros kesti kuukauden ja päättyi 22.6.2023
- Lausunnon antoi 16 eri toimijaa
- Asiantuntijaryhmä käsittelee lausuntoja parhaillaan
- Sanasto julkaistaan sote-sanastojen verkkopalvelussa syksyllä 2023

THL toteutti digitaalisten sote-palveluiden sanastotyön osana Suomen kestävän kasvun ohjelmaa (RRP)

Nostoja sisällöstä

- Sanastossa on 26 peruskäsitettä
 1. Digitaaliset palvelut, etäpalvelut ja asiointi (yleiset)
 2. Sosiaali- ja terveydenhuollon digitaaliset palvelut

Linjauksia:

- Digitaalinen- ja sähköinen-sanan sisältävät termit ovat synonyymejä, mutta suositeltava termi käytettäväksi on digitaalinen esim. terveydenhuollon digitaalinen palvelu
- Asiantuntijaryhmässä on pohdittu
 - digitaalisen **palvelun** ja digitaalisen **asioinnin** välistä eroa
 - **digitaalisen palvelun** ja **etäpalvelun** eroa:
 - etäpalvelu on reaaliaikaista digitaalista palvelua
 - digitaalinen palvelu voi olla myös ei-reaaliaikaista
- Uutena terminä **läsnäpalvelu** (vastakohta etäpalvelulle)
 - sote-työntekijän asiakkaalle samassa tilassa kasvokkain annettu palvelu

Palautetta ja
kehittämisehdotuksia
tarvitaan jatkuvasti

Jakakaa tietoa
eteenpäin

Yhteistyötä tarvitaan
digisanaston
jalkauttamiseen ja
vakiinnuttamiseen

Uusi digitaalisten sote-palvelujen perussanasto julkaistaan pian!

<https://sotesanastot.thl.fi/termed-publish-server>

Sote-sanastopalvelun ajankohtaiset

Uusia sanastopäivityksiä [sotesanastot.fi:ssä](https://sotesanastot.fi)

- Sotesanastot.fi jo lähes 1000 keskeisen sote-tiedonhallinnan käsitteen sanastopalvelu
- **Kanta-sanasto (50 käsitettä)**
 - Uuden asiakastietolain edellyttämiä muutoksia: *asiakastietovaranto, välittäjä, Kanta-välittäjä, asiakastietojen välityspalvelu, ostopalvelun valtuutus, sosiaalihuollon rekisterinkäyttöoikeus, lokirekisterien välityspalvelu* jne.
 - *OmaKannan* kirjoitusasu muutettu.
- **Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (654 käsitettä)**
 - Erityisesti *päihdehuollon* palvelutehtävän muuttuminen *päihde- ja riippuvuustyön erityisiksi palveluiksi* (vaikutuksia myös mm. asiakirjakäsitteiden nimiin ja määritelmiin)
 - Valmisteltu myös uuden vammaispalvelulain edellyttämiä muutoksia, päivitysten julkaisuajankohta saattaa siirtyä vuodella eteenpäin
- **Terveydenhuollon tiedonhallinnan sanasto (86 käsitettä)**
 - Sanastoa kartutettu noin 20 [uudella käsitteellä \(luonnoksina\)](#), palautteita erityisesti näihin pyydetään syyskuun aikana
 - Sanastossa julkaistu myös ruotsinkieliset käännökset.

Uusia sanastopäivityksiä sotesanastot.fi:ssä

- **Lääkityksen sanasto (50 käsitettä)**
 - Joitakin sisältöpäivitystarpeita tunnistettu, julkaistaan vuonna 2024
 - Ruotsin käännökset tilauksessa, julkaistaan syksyn aikana
- **Käytönhallinnan sanasto (46 käsitettä)**
 - Sisältöpäivitysten tarpeet arvioidaan syksyn aikana
 - Ruotsin käännökset tilauksessa, julkaistaan syksyn aikana
- **Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen keskeiset käsitteet (STM, 45 käsitettä)**
 - Nelikielinen sanasto: THL:n sanastopalvelussa julkaistu suomen lisäksi ruotsin- ja englanninkieliset käsitetiedot (venäjänkielisiä käännöksiä ei vielä toistaiseksi julkaistu)
 - Joitakin päivitystarpeita tunnistettu muiden sanastoprojektien aikana
 - Ylläpitovastuuta ehkä tarve selkiyttää ministeriön kanssa
- Syyskuu uutiskirjeissä sanastotyön ajankohtaisia asioita esillä
- Palautetta sanastoista otetaan mielellään vastaan ([palautelomake](#))
 - Sanastojen hyödyt tiedonhallinnan kehittämisessä ja käytännön työssä
 - Mitä ajatuksia & ehdotuksia sanastopalvelun kehittämisestä? Mitä ajatuksia sanastojen julkaisemisesta myös DVV:N Sanastot-alustalla?